

Károly, Révész Kornél, Sterbenz Károly, Otto Tauschek stb. szerepel a grafikusok között. Pinterits Tiborné nevére is készült grafika: „Pinterits Tiborné. Én is gyűjtök, de csak alkalmi grafikát! Sammelt auch! Aber nur Gelegenheitsgrafik” – szól az egyik lap felirata (grafikus Révész Kornél).

A gyűjtemény sorsáról Pinterits halála után a következőket ismerjük. A feleség, Pinteritsné Lagler Anna leltárt készített az anyagról, de már nem gyarapította tovább. A Kisgrafika Értesítő 1968. augusztusi számában megjelent egy hír, hogy az Országos Széchényi Könyvtár a gyűjtemény megvételéről tárgyal. Ez valóban így volt, de a vétel végül nem jött létre.⁸ Az 1980-as évek végén újból felbukkant a gyűjtemény a Pinterits-örökösök egyik tagjánál, tőle került jelentős része Palásthy Lajos gyűjtőhöz,⁹ aki nagy becsben tartja.

1942-ben, Pinterits halálakor Pokorny Ferenc, a MEGE új főtitkára így emlékezett a barátról, az ex libris szerelméről a MEGE Kisgrafika hasábjain: „...az a munka, amit a MEGE alapítása óta magára vállalt, áldozatos és értékes munka volt, és Pinterits Tibor a MEGE számára tovább él munkájában.” A MEGE utódja, a Kisgrafika Barátok Köre tagjai is nagy elődjükként gondolhatnak rá.

1 POKORNY Ferenc, Dr.: *Pinterits Tibor 1897–1942*, MEGE Kisgrafika, 1942/3-4. sz., 13.

2 *Exlibrist gyűjtenek és cserélnek*, Magyar Exlibris, 1935/1. sz., 16.; *Exlibrist gyűjtenek és cserélnek*, Magyar Exlibris, 1935/2. sz., 32.

3 PALÁSTHY Lajos: *Pinterits Tibor (1897–1942)*, Kisgrafika különszám, 1994, 25. – Az itt szereplő életrajzi adatok dr. Pokorny Ferencnek a MEGE Kisgrafika 1942-ik évi 3-4. számában megjelent írásából származnak.

4 *Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár*, www.sk-szeged.hu

5 PALÁSTHY Lajos: *Pinterits Tibor (1897–1942)*, Kisgrafika különszám, 1994., 26.

6 Exl.P/324–333, Exl.P/337–353 jelzetten.

7 *Haranghy Jenő ex libriseinek alkotásjegyzéke*, szerk. PALÁSTHY Lajos, S. HARANGHY Judit, Budapest, 1994.

8 PALÁSTHY Lajos: *Emlékezés nagy gyűjtőkre I., Pinterits Tibor*, Kisgrafika, 1984/1-2. sz., 76.

9 *Palásthy Lajos szóbeli közlése nyomán* (2012.), továbbá: SZÁSZNÉ Mara: *Megkérdeztük. Ünnepi beszélgetés a 80 esztendőös Palásthy Lajossal*, Kisgrafika, 2012/1. sz., 5.

Vasné dr. Tóth Kornélia

Balázsfy Rezső grafikája, P1 (1933), 80×50

ELHUNYT VECSERKA ZSOLT ERDÉLYI GRAFIKUS (1941–2016)

A földmérés, a térképészet és a fametszés szerszámaival foglalkozott, és nem volt a szavak embere. Ritka írásainak egyike az igazi hitvallomása:

Itt, ahol az erdő, a fa névadója a szülőföldnek, anyaga híressé dajkált kenyéradó-kenyérteremtő eszközeinknek, benne van életünkben az anyával, velünk síró bölcsőtől, az otthonra nyíló kaputól a konok dacú fejfáig, itt termett fametszetet a mondani vágyás, tenni akarás tiszta szándéka.

Tettem, pedig nem kért rá senki. Tettem, ahogy tőlem tellett, mert túlélni akartam itt a tenyérsajdító életben, mely más-hoz nem hasonlítható, mással nem pótolható.

1941. február 27-én született Körtvélyfáján, ahol édesapja malomtulajdonos, míg édesanyja tanítónő volt. Édesanyja nővére, Ferenczy Júlia festőművész, aki révén ismerte meg Gy. Szabó Bélát, akinek köszönhette tulajdonképpen egész művészeti pályája elindulását.

1959-ben érettségizett a marosvásárhelyi Bolyai középiskolában.

Gyermekkorát vidéki környezetben töltötte, ezért nem meglepő, hogy az állatok szeretete az állatorvosi technikumba vezette, ahol 1962-ben végzett.

Az anyaföld szeretete vezette – természetesen nem ennyire tudatosan – munkahelyválasztását is, a Földtani Kísérleti Állomásra. Munkájának köszönhetően bejárta a környéket, földmintákat vételezett. Később térképeket készített 2002-ig, nyugdíjazásáig.

1974-ben nősült. Ikerlányai Kinga (teatrológus, könyvtáros) és Orsolya (orvos). Felesége 2012-ben bekövetkezett hirtelen halála után még inkább visszahúzódó, csendes életet élt.

Munkáit több kiállításon bemutatta. Magyarországon népszerűek voltak metszetei. 1969–2012 között 236 ex librist, és 30 fametszetet készített.

Méltatás helyett beszéljenek ex librisei.

Izgalmas erdélyi kirándulásom alkalmával (magyar rendszámú Trabant gépkocsival) kerestem fel Gy. Szabó Bélát. Ő révén ismertem meg Zsoltot és vidám családját. Az ikrekkel fogócskáztunk. Felesége finom ebéddel vendégtelt meg. Magyarországi látogatásakor felkeresett és hozta a részemre készített ex librist.

2014-ben készítettem róla fényképeket.

Vecserka Zsolt fametszete, XI, 80×50

Érdeklődtem a fametsző munkásságáról. Felesége halála után nem nyúlt a szerszámaihoz. Megígérte, hogy jelentősen megromlott szemével újra próbál metszetet készíteni. Látogatásom után egy hónappal kaptam meg a hírt, hogy nem sikerült a kísérlete.

Vecserka Zsolt fametszete, XI,
35×40

2015-ben és 2016-ban is jártam nála. Elbeszélgettünk sikereiről és közös emlényeinkről. Sajnos egészségi állapotában észrevehető volt a rosszabbodás. 2016. december 8-án végleg elment, de megmaradt nekünk, barátainak és tisztelőinek a teljes grafikai munkássága.

Szölgvény Pál

Vecserka Zsolt fametszete, XI, 100×47

HÍREK

IRODALOM AZ EX LIBRIS EN

KRAJCSI TIBORNÉ GYŰJTEMÉNYE
MOHÁCSON A VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Az ünnepi könyvhét mohácsi rendezvényei sorában a könyvbemutatók mellett és azokkal egy időben kapott helyett az *Irodalom az ex libris en* című kiállítás is.

A bemutatott közel 100 grafikai lap Krajcsi Tiborné ajkai gyűjtő e témájú gyűjteményének válogatott darabjai, melyek átvezettek bennünket a magyar irodalom hosszú évszázadain a mondák, regék világától a XX. század 70-es éveigi.

35 művész (hazai, erdélyi és egy bulgáriai) alkotásai közül azok a darabok kerültek a tablókra, melyek irodalmunk egy-egy kiemelkedő szakát, vagy mondhatjuk, hogy a fontos csúcspontjait jelentik. Írók, költők portréi, és irodalmi művek illusztrációi keltek életre, melyek a könyvtárlátogatókban felbreszthették azt a sok-sok irodalmi élményt és értéket, mely minden olvasónak tudva vagy tudatlanul meghatározza az életét.

Megjelent a lapokban a magyar regék és mondák világa, melyet Tinódi Lantos Sebestyén, Janus Pannonius, Zrínyi Miklós után a nyelvújítás korának megidézése vitt tovább. Ezek után Csokonai, Kölcsey, Berzsenyi, Kisfaludy és a XIX. század nagyjai: Vörösmarty, Arany János, Tompa Mihály és a lánglelkű költő, Petőfivel jutottunk el a XX. századig: Adyhoz, József Attilához, Radnótihoz, a Nyugat költőihöz, Weöreshez egészen Nagy Lászlóig.

A kiállított anyag méltóképpen reprezentálja a 200 éve született Arany János és Tompa Mihály munkásságát. Krajcsi Tibornéről tudjuk, hogy hozzá Arany János alkotói világa – abból is a balladák – nagyon közel áll. Nevére készült több lapon is Arany műveinek illusztrációja kelti fel az érdeklődést.

Salamon Árpád linómetszete, X3, op. 18 (1998), 95×83